

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук, доцента Шатилович Катерини Леонідівни на дисертацію Печеряги Світлани Володимирівни «Профілактика та лікування первинної плацентарної дисфункції при аномальному розміщенні плідного яйця в матці», подану на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія

Актуальність обраної теми дисертації.

На сьогоднішній день висока частота переривання вагітності (як хірургічним, так і медикаментозним шляхом), застосування інвазивних методів діагностики непліддя, широке використання репродуктивних інвазивних технологій, зростання частоти оперативного розродження шляхом кесаревого розтину призводять до порушення процесу імплантації та росту такої патології як аномалії розташування плаценти. При аномальному розташуванні хоріону/плаценти тонка стінка нижнього сегменту матки не забезпечує необхідних умов для достатньої васкуляризації плацентарного ложа, повноцінної гестаційної перебудови міометральних сегментів спіральних артерій, що призводить до розвитку первинної плацентарної дисфункції, сповільнення росту і розвитку плода.

Отже, не викликає сумнівів доцільність вивчення критеріїв діагностики дисфункції плаценти та розробки комплексу заходів, спрямованих на профілактику та лікування виявлених порушень при аномальній плацентації з ранніх термінів гестації.

Викладене вище обумовлює актуальність дисертаційної роботи С.В.Печеряги, мета якої полягала у зниженні перинатальної захворюваності та смертності шляхом розробки методу профілактики та лікування первинної плацентарної дисфункції у вагітних із низькою плацентацією.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами.

Виконана робота є частиною комплексної науково-дослідної теми кафедри акушерства, гінекології та перинатології Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» "Розробка диференційованих методів діагностики та корекції структурно-функціональних уражень фетоплацентарної системи у жінок міста та сільської місцевості. Особливості адаптації новонароджених за умов перенесеної хронічної внутрішньоутробної гіпоксії", номер державної реєстрації: 0106U008375. Автор є співвиконавцем теми.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність.

Дисертаційна робота Печеряги С.В. є самостійною завершеною науковою працею. Дослідження проведені на репрезентативному клінічному матеріалі. При виконанні досліджень автором використані сучасні клінічні, біохімічні, ультрасонографічні, доплерометричні, гістологічні, гістохімічні, статистичні методи.

Основні положення, висновки та рекомендації, надані у дисертаційній роботі, базуються на достатній кількості досліджень та адекватній статистичній обробці отриманих даних, що виносяться на захист, обґрунтовані відповідними результатами проведених досліджень, підтверджені аналізом даних сучасної літератури, статистично опрацьовані. Висновки дисертації чітко сформульовані і впливають зі змісту роботи.

Наукова новизна одержаних результатів.

Достовірність і новизна одержаних даних сумніву не викликає. Зокрема, дисертантом вперше встановлено, що при аномальному розміщенні плаценти в І триместрі гестації відбуваються достовірні зміни в системі гемостазу, білоксинтезуючій та гормональній функції хоріона, що створює високий ризик розвитку плацентарної дисфункції.

Дисертанткою доповнено наукові дані щодо зміни гістологічної будови

хоріону при його низькому розташуванні.

Вперше визначена діагностично-прогностична цінність показників кровоплину в маткових, спіральних артеріях та безпосередньо в хоріоні та зміни його об'єму у формуванні плацентарної дисфункції при низькій плацентації.

На основі отриманих результатів Печерягою Світланою Володимирівною розроблено комплекс заходів профілактики та лікування плацентарної дисфункції у вагітних із низькою плацентацією.

Практичне значення отриманих результатів.

Визначені критерії діагностики первинної плацентарної дисфункції при низькому розташуванні хоріону. Доведена доцільність визначення показників системи гемостазу, гормонів та білків зони вагітності при низькій плацентації в I триместрі гестації.

Визначена діагностично-прогностична цінність дослідження кровоплину та об'єму хоріону у вагітних із низькою плацентацією.

На основі отриманих результатів розроблений, апробований та впроваджений в практику пологодопоміжних закладів комплекс профілактики та лікування плацентарної дисфункції при низькому розташуванні хоріону, що дозволило знизити її частоту в 1,9 разів.

Структура дисертації.

Дисертаційна робота викладена на 172 сторінках комп'ютерним друком українською мовою і складається із вступу, огляду літератури, розділу матеріали та методи дослідження, шести розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів досліджень, висновків, практичних рекомендацій та списку використаної літератури (296 джерел), із них – 185 кирилицею і 111 латиною. Робота ілюстрована 34 таблицями та 31 рисунком.

До позитивних сторін дисертації слід віднести чітке формулювання основних її наукових та практичних положень, сучасний методологічний підхід до вирішення поставлених завдань, логічне виділення підрозділів у розділах власних досліджень, якісну ілюстрацію роботи (34 таблиці та 31 рисунок), які

дозволяють вільно орієнтуватись в тексті, порівнювати отримані дані, а також глибокий аналіз одержаних результатів.

У вступі до дисертації логічно доведена актуальність досліджуваної проблеми, наводяться зв'язок роботи з науковими програмами та планами, мета та пов'язані з нею завдання, наукова новизна і практичне значення роботи, особистий внесок здобувача, апробація роботи та публікації за матеріалами дисертації.

У першому розділі розглянуто стан проблеми аномальної плацентациї, виділені фактори ризику розвитку плацентарної дисфункції при цій патології, висвітлені основні напрямки вирішення даної проблеми в Україні та за кордоном, доведена необхідність більш глибокого дослідження стану матково-плацентарного кровообігу, гормоно- та білковопродукуючої функції плаценти при аномальному її розміщенні, системи гемостазу у вагітних при даному ускладненні гестаційного процесу.

Другий розділ присвячений методам дослідження, використаним при виконанні даної роботи, наводиться детальна інформація про методологію проведених досліджень. Клінічна характеристика пацієток свідчить про адекватність відбору жінок, включених у дослідження, та однорідність порівняльних груп. Використані дисертантом методи дослідження є інформативними, відповідають вимогам до досліджень у галузі акушерства, гінекології та репродуктивної медицини.

У наведених 6 розділах власних досліджень особливої уваги заслуговує дослідження білково- та гормоносинтезуючої функцій плаценти та встановлення їх зниження вже на ранніх термінах вагітності при аномальній плацентациї. Детальне вивчення стану системи гемостазу вагітних при аномальному розміщенні хоріону показало наявність дисбалансу між інтенсивністю механізмів згортання крові та активністю фібринолітичних процесів, що обумовлює зміни реологічної ситуації у міжворсинчастому просторі, виникнення гіпоксії у тканині плаценти та порушення її подальшого формування.

Цікавими є дані щодо недостатності гестаційної трансформації спіральних артерій та формування неповноцінного хоріона, отримані в одному з розділів, присвяченому вивченню гістологічної структури хоріона та матково-плацентарної зони. Останні знаходять своє підтвердження у наступному розділі, в якому проводиться ехографічне та доплерометричне вивчення стану матково-плацентарного кровоплину та динаміки росту екстраембріональних структур (встановлено їх зниження).

На особливу увагу заслуговує розділ, присвячений ранній профілактиці розвитку плацентарної дисфункції та її корекції вже у I триместрі вагітності, перебіг якої ускладнений низькою плацентацією. Доведена ефективність запропонованої комплексної медикаментозної корекції плацентарної дисфункції при аномальній плацентації, про що свідчить покращення матково-плацентарного кровоплину, гормональної та білоксинтезуючої функцій плаценти в ранніх термінах гестації, що покращує умови перебігу вагітності та пологів.

Заключна частина дисертації містить аналіз та узагальнення отриманих автором результатів, відображає актуальність роботи, її науково-практичну цінність. Висновки дисертації логічно випливають зі змісту роботи, є обґрунтованими, чітко сформульованими та містять нові значущі науково-практичні положення.

Недоліки дисертації та автореферату.

За якістю та стилем викладення дисертаційного матеріалу у тексті дисертації та автореферату робота цілком відповідає сучасним вимогам до дисертаційних робіт. Дисертація містить багато цікавих патофізіологічних знахідок, насичена професійною лексикою. Втім, у тексті подекуди зустрічаються описки, орфографічні та пунктуаційні помилки, які принципово не впливають на суть дисертації.

В плані дискусії хотілося б отримати від дисертанта відповіді на такі запитання:

1. Зміни яких показників системи гемостазу, на Вашу думку, є ранніми діагностичними критеріями плацентарної дисфункції?

2. Які ускладнення перебігу пологів мали місце у пацієток з аномальною плацентацією?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті.

Матеріали дисертації повністю викладені у 19 наукових працях: з них 7 статей у фахових наукових виданнях, рекомендованих ДАК України, 1 – у виданні іноземної держави, 5 – у збірниках наукових праць, 6 тез доповідей, 1 інформаційний лист.

Основний зміст роботи відображений в авторефераті дисертації. Автореферат роботи надає повну уяву про проведені дослідження, одержані результати, зроблені висновки.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження у практиці. Слід вважати доцільним підготувати методичні рекомендації за матеріалами дисертації для ознайомлення і широкого впровадження основних положень роботи у практику пологодопоміжних закладів України.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертацію Печеряги Світлани Володимирівни «Профілактика та лікування первинної плацентарної дисфункції при аномальному розміщенні плідного яйця в матці» слід вважати завершеною науковою працею, яка містить нове вирішення наукової проблеми, а саме - зниження перинатальної захворюваності та смертності шляхом розробки методу профілактики та лікування первинної плацентарної дисфункції у вагітних із низькою плацентацією.

За актуальністю, науковою і практичною новизною, сучасним методологічним рівнем вирішення поставлених задач для досягнення мети, практичним значенням результатів досліджень, їх високим рівнем і ступенем впровадження дисертаційна робота відповідає п.11 і п.12 «Про затвердження

порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» Атестаційної колегії МОІН України, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 - акушерство та гінекологія.

Офіційний опонент

Доцент кафедри
акушерства та гінекології
Львівського національного
медичного університету
імені Данила Галицького МОЗ України
доктор медичних наук

К.Л. Шатилович

Підпис доц. К.Л.Шатилович

Великий секретар
Львівського національного
медичного університету
імені Данила Галицького

Засвідчую

Анатолий С. С.